

ŽEHLIČKA

My bratři jsme taky trochu zestárlí. Vypadaly nám první vlasy a objevily se vlasy bílé. Pryč byly ty doby, kdy jsme honili v řasách velkou černou štikou. Bráškové se vybouřili v mládí, oženili se, jak už to bývá, a vrátili se k rybám, což taky bývá. Jako by si uvědomili čínské přísloví: Chceš-li být šťasten hodinu, tak se opij. Chceš-li být šťasten tři dny, tak se ožeň. Chceš-li být šťasten celý život, staň se rybářem.

Jejich návrat k rybám byl bouřlivý. Já jsem je chápal. Jejich klukovská léta jim přetrhli fašisti.

Když moji bráškové Hugo a Jirka odložili pruty a nastoupili pochody smrti, byli ještě chlapci. Hugo místo velké stříbrné ryby, kterou se chystal chytit, spatřil nápis: TEREZÍN. Jirka místo velké černé štiky: OSVĚTIM.

A nyní, po válce, v tom chtěli bratři nějak pokračovat, vrátit se do klukovských let a překlenout tu propast, kterou pro mnoho lidí vykopal Adolf Hitler se svými esesáky. Bratři se chtěli svléknout do trenýrek, vzít si tričko s krátkými rukávy a nápisem „Osada věčného mládí“.

Udělalí jsme radu. Dohodli jsme se, že každý rok pojedeme spolu stanovat na týden k těm nejkrásnějším řekám. Pojedeme bez svých vlastních i nevlastních žen. Vezmeme si s sebou dost jídla a moře piva a budeme soutěžit, kdo z nás uvaří nejlepší jídlo a chytí nejvíce ryb.

Když jsme to oznámili našim ženám, zakabonily se. Pak prohlašovaly, že také někam pojedou, ale neměly kam. Ryby nechytaly. Nakonec prohlásily, že jsou rády, že se nás zbavily. A daly se do velkého prádla a velkého úklidu – gruntování, protože to jsou věci, které musí ženy zřejmě nejvíce bavit. Zvláště proto, že muže to nebaví vůbec. Muži jsou stvořeni k lovům a bojům.

Nejstarší Hugo, neboli Bufák, je z nás nejopatrnější na prachy, protože jich měl vždycky nejmíň. A nejvíce jich vždycky nacpal do rybářského vercajku. Měl americké pruty Noris Shakespeare, na které se chodil dívat do skříně, a ty nejkrásnější třpytky měl rozvěšené na záclonách, takže měl v bytě pořád vánoční stromeček. Jirka byl chtivý na ryby, protože je jedl rád, a jeho žena Dana je taky měla ráda, takže když přivezl ryby, měl to doma o něco lepší. Ryby obalovali jako řízky a dávali do náramného láku jako u Prošků.

Na první naší poradě se mluvilo o jídle. Tytam byly doby, kdy jsem chodil desítky kilometrů po Křivoklátsku a pil jsem osolená syrová vajíčka a ukusoval krajíce suchého chleba. Teď se chystaly hody. Udělali jsme seznam, jako když máme vyrazit na horu hor Nangá Parbat.

Hugo žil v té době na Kladně a informoval nás o přípravách. Chtěli jsme jet do kraje dětství, vrátit se tam a stát se malými chlapci.

V sobotu jsme vyjeli z Prahy za Hugem dvěma taxíky, protože do jednoho se všechny věci nevešly. Na Kladně taxikáři vyložili: pruty, stany, haltýř, husu a dvě kachny, hrnec s kyselým zelím, brambory, spací pytle, kotlíky, šunku a sádlo, koňský salám, salám točený obyčejný, zeleninu, mouku, oleje a další kuchyňské suroviny, přísady a ingredience a nás.

Hugovým autíčkem jsme měli pokračovat dál. Bylo to auto Tatra 57, jeden z prvních typů hadimršky. Hugo na ní lpěl, šetřil na ni řadu let. Když uviděl u kupu věcí, zaúpěl. Celé dopoledne jsme přerovnávali věci. Hned jak jsme vyjeli, spadl mi drátěný haltýř na hlavu. Hugo chvílemi za volantem nadával:

„Vy nejste bratři. Vy jste blbci! Přetížili jste mi to!“

Žehlička hekala jen do kopce, on hekal pořád. Asi za tři hodiny jsme dorazili k Rozvědčíku. Paní Fraňková podle nákladu usoudila, že tam u ní budeme žít navěky. Ryby tam ale nežraly. Rozhodli jsme se, že pojedeme dál od civilizace, ale chybělo nám pivo. Jirka považoval za minimum tři basy, Hugo dvě, a já jsem během jejich hádky urazil dvě točený. Nakonec Jirka prosadil čtyři basy rakovnického piva s rakem ve znaku. Basy jsme naložili na střechu a připevnili je televizní anténou. Žehlička stále jela jak tank z první světové války. Byl to fantastický vůz, který se mohl z fleku zúčastňovat soutěží o nejpomalejší vozidlo. Přejeli jsme most ve Skryjích a stoupali jsme Skryjemi do vrchu.

Najednou to v Žehličce udělalo „řach!“ a „krach!“ a Hugo zařval. Řítili jsme se nazpátek ke Křivoklátu a hlavně do naší milé Berounky. Hugo křičel:

„Já to věděl. Zničili jste mi můj drahej, milovanej vůz. Zabiju vás!“

Nemusel to říkat, bylo jasné, že se zabijeme všichni. Televizní anténa se posunula a láhve s rakem ve znaku se kutálely tak zpět ke Křivoklátu. Zelí se mi vysypalo na hlavu, takže jsem si připadal jako obložená husa.

Zastavili jsme se naštěstí o patníky.

Na náš tábor v Luhu pod Skryjemi nás dotáhly za padesát korun flekaté krávy. Bylo to překrásné místo.

Jirka se hned dal do lovení ryb. My s Hugem jsme popíjeli pivo a sosali jsme správnou náladu. Hugo si nemohl vynachválit Jirku, že vzal ty čtyři basy piva, i když Žehlička tím pádem dojezdila. Kolem půlnoci zařval Jirka:

„Úhoř!“

Hugo se tak polekal, že spadl, částečně už opilý, do vody. Stál tam, vodu po kolena, a ječel, že se topí. Vytáhli jsme ho a on nám děkoval, že jsme zachránili dětem otce. Jirku jsme donutili, aby usmažil toho úhoře. Jirka už pak žádného nechytíl a proklínal nás, že ho chtěl vzít své ženě Daně, aby to měl doma zas o něco lepší.

A pak v tom týdnu pánské jízdy a bratrské dovolené jsme zapomněli na celý svět. Rybařili jsme, hlavně jsme jedli a vůbec jsme se nemyli. Uplynul týden, kdy jsme se k sobě chovali, jak se mají rodní bratři chovat.

Soutěž ve vaření vyhrál Jirka. Za nejlepší pokrm byl vyhlášen jeho kapr židovský. Recept tenkrát nechtěl prozradit, ne a ne. Ale ve spaní ho vybreptal. Kousky kapra obal v mouce, dus na oleji s cibulkou, rybím vývarem, bílým vínem, česnekem a sekanou zelenou petrželkou, přelij vlastní šťávou se sardelkami, nakládanou šalotkou a dušenými pečárkami. Mňam!

Nejvíc ryb všeho druhu nachytal Hugo.

Já a Jirka jsme museli na vlak. Hugo se rozhodl, že Žehličku nemůže opustit, ještě by mu ji někdo ukradl. Slíbili jsme mu, že všechny náklady ponese s ním, ať to stojí, co to stojí. Ale pak jsme mu stejně nic nedali. Užil si tam dost a zůstal tam dlouho. Po čase napsal do továrny, co mu všechno prasklo v autě a v hlavě. Bylo toho hodně a oni to nemohli do takové potvůrky sehnat. Kdepak součástky do hadimršky! Fabrika, žena Ela, Revoluční odborové hnutí, kdekdo ho bombardoval dopisy, co má dělat. On ty dopisy nečetl, dával je do prázdných lahví od rumu a piva a pouštěl je zasněně dolů po řece. Plavaly jak nedoručená pošta krásným krajem kolem Týřova, bránovského Luhu až ke Křivoklátu. Nic nesháněl, jídla jsme mu tam nechali dost, jak v ráji. Kupoval jen rum do čaje a pivo do sebe. Pruty měl rovnou u stanu a imitace směřovaly do velkých tůní plných štik. Když mu štika

potopila splávek, vytáhl ji na břeh. Snědl ji a chytal dál. Svět pro něho přestal vlastně existovat. Chytil tam, mizera, asi dvacet parádních štik. A ještě by chtěl přidat na náklady!

Každý den tam měla obchůzku mladá poštačka a on s ní klábosil. Bavili se, třesky plesky, a bylo to zajímavý a krásný. Povídali si o počasí, o trávě, o hradu Týřově, o hříbkách a trilobitech.

Až jednou se objevil na kopci velký nákladák na odvážení nabouraných aut. Hugo ten nákladák poznal. Byl z jeho fabriky. Vedle řidiče seděla jeho žena Ela, taky hadimrška. Naložili Žehličku, ale i stan, haltýř a také trilobity zdávných dob, které tu objevil už před mým bratrem Hugem slavný geolog a paleontolog Francouz Joachim Barrande před více než sto lety.

(Ota Pavel: Zlatí úhoři. Praha. Čs. spisovatel, 1985, s. 135-139. Užití úryvku podle Suché, 2007.)

Nyní si text povídky zakryjte a odpovězte na následující otázky:

1. Jak pokračuje české přísloví Chceš-li být šťasten hodinu...?
2. V kterém koncentračním táboře byl za války Hugo a v kterém Jirka?
3. Jakou značku prutů měl Hugo?
4. Jak se jmenovala žena Jirky?
5. Kde žil Hugo?
6. Jaké auto měl Hugo a jak mu říkali?
7. Kde se nakonec utábořili?
8. Kdo chytil první rybu a jakou?
9. Kdo vyhrál soutěž ve vaření a jaký byl název vítězného pokrmu?
10. Kdo nachytil nejvíc ryb?

ŘEŠENÍ:

1. Chceš-li být šťasten hodinu, tak se opij. Chceš-li být šťasten tři dny, tak se ožeň. Chceš-li být šťasten celý život, staň se rybářem.
2. Hugo byl v Terezíně, Jirka v Osvětimi;
3. Noris Shakespeare;
4. Dana;
5. na Kladně;
6. Tatra 57, Žehlička;
7. v Luhu pod Skryjemi;
8. Jirka chytil úhoře;
9. Jirka, kapr židovský;
10. Hugo.